

Úrok až procento denně, půjčka přeplacená i pětinasobně. Nový Index odpovědného úvěrování odhaluje nemravné půjčky

26.11.2024 - | Člověk v tísní

O celkovém umístění v Indexu odpovědného úvěrování nerozhoduje pouze cena, ale i dostupnost důležitých informací nebo srozumitelnost rady, co dělat při problémech se splácením.

Nejlepší společnosti získaly čtyři hvězdy, přijatelné jsou i ty se třemi. Jedna nebo žádná hvězda nabádá k opatrnosti, těmto společnostem by se měli lidé vyhnout.

Vítězem letošního Indexu jsou společnosti Air Bank a Zonky, obě získaly shodně 93 bodů. Jen s malým odstupem následuje trojice bank: mBank, Česká spořitelna a Komerční banka.

„Všechny tyto společnosti poskytují úvěry za přijatelných cenových podmínek, zároveň jsou transparentní a vcelku klientsky vstřícné,” říká David Borges, náš analytik a jeden z autorů Indexu odpovědného úvěrování. „V první desítce se drží i tři nebankovní společnosti, což svědčí o tom, že ne každá nebankovní společnost musí být problematická. Je také vidět, že společnosti, které věnují našim připomínkám pozornost a pracují na zlepšení, dokázaly předběhnout své konkurenty,” doplňuje.

Kolik stojí půjčka?

Východiskem pro srovnání cen je modelová 50tisícová půjčka splácená pravidelnými splátkami po dobu dvou let. Úroková sazba takového úvěru se u nejlepších společností pohybuje zpravidla mezi 10 až 15 % ročně. Celkové náklady, tedy částka, o niž za dva roky půjčku přeplatíte, se pak zpravidla vejdou do 10 000 korun.

Pomyslné střední pásmo zabírají nebankovní společnosti, které chtějí za stejnou půjčku 20 až 40 tisíc korun.

Ve spodní části žebříčku jsou poskytovatelé, kteří si za půjčku účtují i stovky procent ročně. Dlužník pak musí počítat s tím, že během dvou let zaplatí dvojnásobek toho, co si půjčil nebo i více.

Nejdražší dlouhodobé půjčky aktuálně poskytují CFG Credit, ViaSMS či FlexiFin. Úroková sazba u některých z těchto společností dosahuje i procento denně, což znamená, že půjčku během dvou let přeplatíte až pětkrát.

„Vyšší cena půjčky může mít svoje opodstatnění. Při půjčování peněz totiž platí jednoduchá rovnice: čím vyšší je riziko, že dlužník nebude schopen splácet, tím je půjčka dražší. Pokud ale věřitel žádá nazpět násobky toho, co si dlužník vypůjčil, stává se často sám příčinou, že dlužník nezvládá splácet a dostává se do dluhové pasti,” popisuje David Borges.

Problémy se splácením

Některé půjčky jsou kromě vysoké ceny nevhodné i svou konstrukcí. Společnost CFG Credit nabízí například půjčky, u nichž se v měsíčních splátkách hradí pouze úrok a vypůjčenou jistinu je třeba

uhradit jednorázově na konci. Problematické mohou být ale i běžné revolvingové úvěry, kde dlužník splácí jen tzv. minimální splátku. Celkový dluh proto klesá velmi pomalu, pokud vůbec.

„Dříve, než si člověk půjčku vezme, musí důkladně zvážit, zda dokáže hradit měsíční splátky. Totéž ale platí pro věřitele. I ten musí ze zákona posoudit, zda je dlužník schopen splácet. Někteří věřitelé však k této povinnosti přistupují líně. Nepožadují doklady o příjmech a někdy neprověřují závazky svých dlužníků v některých úvěrových registrech,“ konstatuje analytik.

Zlepšuje se kvalita informací pro lidi, kteří se dostali do problémů se splácením. Společnosti, které to s odpovědným úvěrováním myslí vážně, zveřejňují na svých webových stránkách podrobné rady a vysvětlují, jaké možnosti lidé mají.

Rozdíly panují v účtování zákonných sankcí, o které lze navyšovat dluh při nesplácení. Z bank mají tyto položky v cenících již jen ČSOB, Fio Banka a Inbank, z nebankovních společností většina.

Lstivost kalkulaček na webech poskytovatelů úvěrů

Velkým problémem zůstává srozumitelnost cen. Věřitelé totiž obvykle zobrazují na svých webových stránkách úrokové sazby s nicneříkajícím dovětkem „již od“. Skutečná cena půjček ale může být mnohem vyšší, než je leckdy sympatické číslo v úvěrové kalkulačce.

Nově proto sledujeme poměr mezi úrokovou sazbou, kterou společnosti inzerují, a tou, za níž typicky půjčují. *„U některých společností je tento ‚index lstivosti‘ poměrně vysoký. Nejhůře si v tomto ohledu vedou FlexiFin, Creditea a Kimbi,“* vysvětluje Petr Sládek, spoluautor Indexu odpovědného úvěrování. Zájemcům o úvěr doporučuje neřídit se jen úrokovou sazbou, ale porovnávat raději tzv. RPSN (roční procentní sazbu nákladů), což je parametr obsahující kromě úroků i případné poplatky.

Omezí ceny půjček zákon?

Extrémně drahé půjčky by ale mohly do dvou let z českého úvěrového trhu úplně zmizet. Nařizuje to totiž evropská legislativa na ochranu spotřebitele. O konkrétní podobě pro české prostředí se nyní intenzivně jedná.

„Varianta, která nám dává největší smysl, staví na ustálené judikatuře. Tedy na názoru, že roční průměrná sazba nákladů by neměla překračovat čtyřnásobek obvyklé bankovní úrokové sazby či podobného parametru,“ říká Daniel Hůle, vedoucí našeho programu Dluhové poradenství. *„Zároveň si umíme představit, že u malých a krátkých půjček by byl tento limit doplněn jakýmsi paušálem na úhradu nezbytných nákladů věřitele,“* dodává.

Proti půjčkám s nemravně vysokými sazbami se ale lze bránit již dnes. Lidé si mohou platnost svojí půjčky rychle a jednoduše ověřit v novém nástroji Lichvolapka.

V případě finančních problémů doporučujeme hledat jiná řešení než úvěr. Slibům některých poskytovatelů, že jejich nabídka pomůže řešit finanční situaci, se věřit nevyplácí.

Raději se obraťte na naše poradce prostřednictvím help linky ☎770 600 800.

Kritéria a váhy jednotlivých parametrů hodnocení Indexu

Náklady na půjčku 20%

Náklady při prodlení 20%

Kvalita kalkulačky 5%

Transparentnost ceny 6%

Smluvní dokumentace 5%

Rada při problémech 7%
Vyčíslení nákladů při prodlení 2%
Prodlužování promlčecí lhůty 5%
První půjčka zdarma 5%
Užití doložky přímé vykonatelnosti 5%
Vymáhání promlčených úvěrů 5%
Využívání formulářových žalob 5%
Zkoumání úvěruschopnosti 10%

<https://www.clovekvtisni.cz/urok-az-procento-denne-pujcka-preplacena-i-petinasobne-novy-index-odpovedneho-uverovani-odhaluje-nemravne-pujcky-12091gp>